

**Udskrift
af
Arbejdsrettens dom af 14. december 2021**

I sag nr. 2021-1104:

Regionernes Lønnings- og Takstnævn
for
Region Hovedstaden,
Region Sjælland,
Region Syddanmark,
Region Nordjylland og
Region Midtjylland
(advokat Morten Ulrich)

mod

Fagbevægelsens Hovedorganisation
for
Dansk Sygeplejeråd
for
et antal medlemmer af forbundet
(advokat Evelyn Jørgensen)

Dommere: Mariane Dissing, Henrik Jensen, Poul Dahl Jensen (retsformand), Carl Erik Johansen, Thomas Rønnow, Kim Simonsen og Nicolai Westergaard

Indledning

Sagen angår udmåling af bod i tilfælde, hvor sygeplejersker efter gentagne pålæg i Arbejdsretten om at genoptage arbejdet og holde det normaliseret fortsætter med overenskomststridige arbejdsnedlæggelser. Spørgsmålet er nærmere, om der under de foreliggende omstændigheder er grundlag for at udmåle en særlig skærpet timebod.

Parternes påstande

Klager, Regionernes Lønnings- og Takstnævn for Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Syddanmark, Region Nordjylland og Region Midtjylland, har nedlagt følgende påstande:

Principalt: Det pålægges hver af de på bilag 9-15 og 24-41 (navnelister) nævnte medlemmer af Dansk Sygeplejeråd til Regionernes Lønnings- og Takstnævn at betale en bod på 152 kr.

for hver påbegyndt time, de har deltaget i arbejdsnedlæggelser fra og med den 8. oktober til og med den 3. november 2021.

Subsidiært: Det pålægges hver af de på bilag 9-15 og 24-41 nævnte medlemmer af Dansk Sygeplejeråd til Regionernes Lønnings- og Takstnævn at betale en efter Arbejdsrettens skøn fastsat bod for hver påbegyndt time, subsidiært for hver time, de har deltaget i arbejdsnedlæggelser fra og med den 8. oktober til og med den 3. november 2021.

Indklagede, Fagbevægelsens Hovedorganisation for Dansk Sygeplejeråd for et antal medlemmer af forbundet, har nedlagt påstand om frifindelse mod betaling af en timebod på 86 kr. med sædvanligt forbehold for eventuelle fejl i navnelisterne.

Sagsfremstilling

Ved lov nr. 1722 af 27. august 2021 blev de overenskomster og aftaler, der er indgået mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og Dansk Sygeplejeråd, og som er opsagt til den 1. april 2021, uden at der inden lovens ikrafttræden er indgået ny overenskomst eller aftale, fornyet til den 31. marts 2024 med de ændringer og på de vilkår vedrørende sygeplejersker, der er indeholdt i mæglingsforslag af 18. maj 2021. I lovens § 2 er det bestemt, at fredspligten genindtræder ved lovens ikrafttræden, og de arbejdsstandsninger, der er iværksat som følge af uoverensstemmelser mellem parterne, skal ophøre.

I perioden fra mandag den 30. august 2021 til onsdag den 8. september 2021 nedlagde et antal sygeplejersker arbejdet i op til en time. Det drejer sig om følgende tilfælde:

- Mandag den 30. august 2021: Ca. 76 sygeplejersker på Aarhus Universitetshospital
- Tirsdag den 31. august 2021: Ca. 110 sygeplejersker på Aarhus Universitetshospital
- Onsdag den 1. september 2021: Ca. 130 sygeplejersker på Aarhus Universitetshospital
- Fredag den 3. september 2021: Ca. 50 sygeplejersker på Regionshospitalet Horsens og ca. 12 sygeplejersker på Sjællands Universitetshospital, Roskilde
- Mandag den 6. september 2021: Ca. 29 sygeplejersker på Sjællands Universitetshospital, Roskilde, ca. 27 sygeplejersker på Aalborg Universitetshospital og ca. 163 sygeplejersker på Rigshospitalet

- Tirsdag den 7. september 2021: Ca. 126 sygeplejersker på Rigshospitalet, ca. 23 sygeplejersker på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital og ca. 46 sygeplejersker på Regionshospitalet Randers
- Onsdag den 8. september 2021: 109 sygeplejersker på Rigshospitalet og 46 sygeplejersker på Regionshospitalet Randers

Den 9. september 2021 tiltrådte Arbejdsretten, at de i arbejdsnedlæggelserne deltagende medarbejdere pålægges at genoptage arbejdet og holde det normaliseret.

I perioden fra mandag den 13. september 2021 til onsdag den 15. september 2021 nedlagde et antal sygeplejersker arbejdet i en time. Det drejer sig om følgende tilfælde:

- Mandag den 13. september 2021: 84 sygeplejersker på Herlev og Gentofte Hospital
- Tirsdag den 14. september 2021: 33 sygeplejersker på Herlev og Gentofte Hospital
- Onsdag den 15. september 2021: 31 sygeplejersker på Herlev og Gentofte Hospital og ca. 25 sygeplejersker på Bornholms Hospital

Regionernes Lønnings- og Takstnævn indbragte den 16. september 2021 arbejdsnedlæggelserne i perioden fra den 30. august 2021 til og med den 15. september 2021 for Arbejdsretten med påstand om betaling af bod. Fagbevægelsens Hovedorganisation erkendte i retsmødet, at bod var forskyldt, og at arbejdsnedlæggelserne stod i systematisk sammenhæng. Arbejdsretten tiltrådte herefter, at medarbejderne pålægges at genoptage arbejdet og holde det normaliseret, og pålagde derudover de i arbejdsnedlæggelserne deltagende sygeplejersker at betale en bod på 56 kr. pr. time for arbejdsnedlæggelser inden Arbejdsrettens pålæg den 9. september 2021 og 86 kr. pr. time for arbejdsnedlæggelser efter Arbejdsrettens pålæg den 9. september 2021.

I perioden fra torsdag den 16. september 2021 til tirsdag den 21. september 2021 nedlagde et antal sygeplejersker arbejdet i en time. Det drejer sig om følgende tilfælde:

- Torsdag den 16. september 2021: Ca. 134 sygeplejersker på Aalborg Universitetshospital
- Fredag den 17. september 2021: Ca. 104 sygeplejersker på Aalborg Universitetshospital
- Mandag den 20. september 2021: Ca. 80 sygeplejersker på Amager og Hvidovre Hospital

- Tirsdag den 21. september 2021: Ca. 70 sygeplejersker på Amager og Hvidovre Hospital og ca. 4 sygeplejersker på Rigshospitalet

Regionernes Lønnings- og Takstnævn indbragte den 23. september 2021 arbejdsnedlæggelserne i perioden fra den 16. september 2021 til og med den 21. september 2021 for Arbejdsretten med påstand om betaling af bod. Fagbevægelsens Hovedorganisation erkendte i retsmødet, at bod var forskyldt, og at arbejdsnedlæggelserne stod i systematisk sammenhæng med de tidligere påkendte arbejdsnedlæggelser. Arbejdsretten tiltrådte herefter, at medarbejderne pålægges at genoptage arbejdet og holde det normaliseret, og pålagde derudover de i arbejdsnedlæggelserne deltagende sygeplejersker at betale en bod på 86 kr. pr. time.

I perioden fra onsdag den 22. september 2021 til tirsdag den 28. september 2021 nedlagde et antal sygeplejersker arbejdet i op til en time og et kvarter. Det drejer sig om følgende tilfælde:

- Onsdag den 22. september 2021: Ca. 66 sygeplejersker på Amager og Hvidovre Hospital
- Mandag den 27. september 2021: Ca. 41 sygeplejersker på Sygehus Lillebælt, Kolding, og ca. 58 sygeplejersker på Sygehus Lillebælt, Vejle
- Tirsdag den 28. september 2021: Ca. 57 sygeplejersker på Sjællands Universitetshospital, Roskilde

Regionernes Lønnings- og Takstnævn indbragte den 30. september 2021 arbejdsnedlæggelserne i perioden fra den 22. september 2021 til og med den 28. september 2021 for Arbejdsretten med påstand om betaling af bod. Fagbevægelsens Hovedorganisation erkendte i retsmødet, at bod var forskyldt, og at arbejdsnedlæggelserne stod i systematisk sammenhæng med de tidligere påkendte arbejdsnedlæggelser. Arbejdsretten tiltrådte herefter, at medarbejderne pålægges at genoptage arbejdet og holde det normaliseret, og pålagde derudover de i arbejdsnedlæggelserne deltagende sygeplejersker at betale en bod på 86 kr. pr. time.

I perioden fra onsdag den 29. september 2021 til tirsdag den 5. oktober 2021 nedlagde et antal sygeplejersker arbejdet i op til en time og ti minutter. Det drejer sig om følgende tilfælde:

- Onsdag den 29. september 2021: Ca. 40 sygeplejersker på Sjællands Universitetshospital, Roskilde

- Mandag den 4. oktober 2021: Ca. 20 sygeplejersker på Amager og Hvidovre Hospital
- Tirsdag den 5. oktober 2021: Ca. 20 sygeplejersker på Amager og Hvidovre Hospital

Regionernes Lønnings- og Takstnævn indbragte den 7. oktober 2021 arbejdsnedlæggelserne i perioden fra den 29. september 2021 til og med den 5. oktober 2021 for Arbejdsretten med påstand om betaling af bod. Fagbevægelsens Hovedorganisation erkendte i retsmødet, at bod var forskyldt, og at arbejdsnedlæggelserne stod i systematisk sammenhæng med de tidligere påkendte arbejdsnedlæggelser. Arbejdsretten tiltrådte herefter, at medarbejderne pålægges at genoptage arbejdet og holde det normaliseret, og pålagde derudover de i arbejdsnedlæggelserne deltagende sygeplejersker at betale en bod på 86 kr. pr. time. Det fremgår af retsbogen fra retsmødet bl.a.:

”Klager bemærkede, at klager agter at nedlægge påstand om yderligere skærpelse af bodsansvaret for arbejdsnedlæggelser, som finder sted efter retsmødet. Klager henviste til, at en skærpelse af bodsansvaret er nødvendig, idet der på nuværende tidspunkt har været sanktioneret med skærpet bod i ca. en måned, uden at de systematiske arbejdsnedlæggelser er ophørt.

Klager vil i givet fald anmode om en hovedforhandling med henblik på stillingtagen til skærpet bod.”

I perioden fra onsdag den 6. oktober 2021 til tirsdag den 12. oktober 2021 nedlagde et antal sygeplejersker arbejdet i op til en time og et kvarter. Det drejer sig om følgende tilfælde:

- Onsdag den 6. oktober 2021: Ca. 16 sygeplejersker på Amager og Hvidovre Hospital
- Torsdag den 7. oktober 2021: Ca. 122 sygeplejersker på Sydvestjysk Sygehus
- Mandag den 11. oktober 2021: ca. 53 sygeplejersker på Nykøbing Falster Sygehus
- Tirsdag den 12. oktober 2021: ca. 37 sygeplejersker på Nykøbing Falster Sygehus

Regionernes Lønnings- og Takstnævn indbragte den 14. oktober 2021 arbejdsnedlæggelserne i perioden fra den 6. oktober 2021 til og med den 12. oktober 2021 for Arbejdsretten med påstand om betaling af bod. Fagbevægelsens Hovedorganisation erkendte i retsmødet, at bod var forskyldt, og at arbejdsnedlæggelserne stod i systematisk sammenhæng med de tidligere på-

kendte arbejdsnedlæggelser. Arbejdsretten tiltrådte herefter, at medarbejderne pålægges at genoptage arbejdet og holde det normaliseret, og pålagde derudover de i arbejdsnedlæggelserne deltagende sygeplejersker at betale en bod på 86 kr. pr. time for så vidt angår arbejdsnedlæggelserne den 6. og 7. oktober 2021.

For så vidt angår arbejdsnedlæggelserne den 11. og 12. oktober 2021 – dvs. de arbejdsnedlæggelser, der fandt sted, efter at Regionernes Lønnings- og Takstnævn i retsmødet den 7. oktober 2021 havde varslet en yderligere skærpelse af boden – nedlagde Lønnings- og Takstnævnet i retsmødet den 14. oktober 2021 påstand om en timebod på 152 kr. Fagbevægelsens Hovedorganisation kunne alene anerkende en almindelig skærpet bod på 86 kr. også for disse arbejdsnedlæggelser. Det er denne tvist om timebodens størrelse for arbejdsnedlæggelser fra og med den 8. oktober 2021, som denne sag angår.

Efter retsmødet den 14. oktober har der været en række yderligere arbejdsnedlæggelser, som indgår i nærværende sag sammen med arbejdsnedlæggelserne den 11. og 12. oktober 2021.

Om de arbejdsnedlæggelser, som herefter er til pådømmelse i den foreliggende sag, er i oversigtsform oplyst følgende:

”Uge 41

Mandag den 11. oktober 2021

Region Sjælland:

Nykøbing Falster Sygehus

Ca. 53 sygeplejersker i tidsrummet fra kl. 7.45 til 9.00 på følgende afdelinger/afsnit:

- Medicinsk Afdeling
- Ortopædkirurgisk Afdeling/Led og Knogler
- Akutafdelingen
- Pædiatrisk Afdeling
- Anæstesiologisk Afdeling

Tirsdag den 12. oktober 2021

Region Sjælland:

Nykøbing Falster Sygehus

Ca. 37 sygeplejersker i tidsrummet fra kl. 7.45 til 8.45 på følgende afdelinger/afsnit:

- Medicinsk Afdeling
- Lungemedicinsk Afdeling
- Ortopædkirurgisk
- Akutafdelingen
- Anæstesiologisk Afdeling

Uge 43**Mandag den 25. oktober 2021***Region Sjælland*

Sjællands Universitetshospital Køge

Ca. 40 sygeplejersker i tidsrummet fra kl. 7.45-8.45 på følgende afdelinger/afsnit:

- Centraloperationsafdeling - Anæstesi Køge
- Anæstesi - pleje
- A1 - Kirurgisk Afdeling
- A2 - Kirurgisk Afdeling
- Amb - Kirurgisk Afdeling
- Klinisk Fysiologisk og Nuklearmedicin afd.
- Senge afsnit H3 - Ortopædkirurgisk Afdeling
- Øre-, Næse-, Hals- og Kæbekirurgisk Afd.

Tirsdag den 26. oktober 2021*Region Sjælland*

Sjællands Universitetshospital Køge

Ca. 40 sygeplejersker i tidsrummet fra kl. 7.45-8.45 på følgende afdelinger/afsnit:

- Skadestue-Akut-Køge
- Centraloperationsafdeling
- Anæstesi - pleje
- A1 - kirurgisk
- A2 - Kirurgisk
- Amb - kirurgisk
- Senge afsnit H3
- Øre-, Næse-, Hals- og Kæbekirurgisk Afd.
- Sengeafsnit E1

Onsdag den 27. oktober 2021*Region Sjælland*

Sjællands Universitetshospital Køge

Ca. 40 sygeplejersker i tidsrummet fra kl. 7.45-8.45 på følgende afdelinger/afsnit:

- Ortopædkirurgisk Senge afsnit H3
- Centraloperationsafdeling
- Anæstesi - pleje
- Kirurgisk afdeling- A1
- Kirurgisk afdeling-A2
- Kirurgisk afdeling-Skopi
- ØNH OP
- Sengeafsnit E1

Uge 44**Mandag den 1. november 2021***Region Syddanmark*

Odense Universitetshospital

Ca. 70 sygeplejersker i tidsrummet fra kl. 7.45-8.45 på følgende afdelinger/afsnit:

- Øre-Næse-Hals/Høreklínik Afdeling F
- Onkologisk Afdeling R

- Afdeling for Medicinske Mavetarmsygdomme S
- Hjerte-, Lunge- og Karkirurgisk Afdeling T
- Plastikkirurgisk Afdeling Z
- Anæstesiologisk - Intensiv afdeling V, Odense
- Gynækologisk Obstetrisk Afdeling D
- Kirurgisk Afdeling A

Tirsdag den 2. november 2021

Region Syddanmark

Odense Universitetshospital

Ca. 60 sygeplejersker i tidsrummet fra kl. 7.45-8.45 på følgende afdelinger/afsnit:

- Kirurgisk Afdeling A
- Hjertemedicinsk Afdeling B
- Øre-Næse-Hals/Hørelinik Afd. F
- Endokrinologisk Afdeling M
- Onkologisk Afdeling R
- Afdeling for Medicinske Mavetarmsygdomme S
- Hjerte-, Lunge- og Karkirurgisk Afdeling T
- Plastikkirurgisk Afdeling Z
- Anæstesiologisk - Intensiv afdeling V, Odense”

Onsdag den 3. november 2021

Region Syddanmark:

Odense Universitetshospital

- Kirurgisk Afdeling A
- Hudafdeling I og Allergicentret
- Urinvejskirurgisk Afdeling L
- Medicinsk Afdeling M-FAM
- Onkologisk Afdeling R
- Afdeling for Medicinske Mavetarmsygdomme S
- Hjerte-, Lunge- og Karkirurgisk Afdeling T
- Hæmatologisk Afdeling X
- Nyremedicinsk Afdeling Y
- Plastikkirurgisk Afdeling Z
- H.C. Andersen Børne- og Ungehospital
- Anæstesiologisk - Intensiv afdeling V, Svendborg
- Øre-Næse-Hals/Hørelinik Afdeling F
- Anæstesiologisk - Intensiv afdeling V, Odense

I alt ca. 220.

Sygehus Lillebælt

- Anæstesiologisk, Intensiv
- Onkologisk ambulatorium
- Onkologisk, Forskning
- Onkologisk Afdeling, stråleterapi
- Organ og plastikkirurg. Amb.
- Ortopædkirurgisk OP-L A750

- Urinvejskirurgisk, amb
- Urinvejskirurgisk, OP
- Øjenafdel ingen
- Anæstesiologisk, anæstesiafsnit
- Bedøvelse og Intensiv - anæstesi afsnit
- Hjertesygdomme
- Medicinske Sygdomme Nyreamb.
- Ortopædkirurgisk amb, Kolding
- Akutafdelingen
- Medicinske sygdomme, Dialysen

I alt ca. 100.

Sydvestjysk Sygehus

- Lungeafdelingen
- Hæmodialysen
- Kæbekirurgisk amb 631
- ØNH amb 633
- Bedøvelse og Intensiv
- C2 – Kvindesygdomme
- Hjertemedicinsk ambulatorium
- Bedøvelse og intensiv- central opvågning
- Bedøvelse og intensiv- central Booking
- Kirurgisk, urologisk og onkologisk
- 247-anæstesi

I alt ca. 60.

Region Sjælland:

Næstved, Slagelse og Ringsted sygehuse

- NSR Anæstesiologisk Afdeling, Næstved anæstesi

I alt ca. 5.

Nykøbing Falster Sygehus

- Akutafdelingen, Nykøbing F.
- Anæstesiologisk - operationsgangen
- Anæstesiologisk - Intensiv
- Anæstesiologisk - Opvågningen
- Anæstesiologisk - Anæstesiafsnittet
- Anæstesiologisk - Opvågningen
- Afsnit for Kikkertundersøgelser

I alt ca. 25.

Psykiatrien Børne- og Ungdomspsykiatri, Roskilde

- Center for spis. Klinik
- U3

I alt ca. 10.

Holbæk Sygehus

- Børne/unge afd.

- Medicinsk Afdeling, Reuma
- Lunge Amb.
- 04-4 afsnit
- 43-3/Hjerteamb
- Anæstesiologisk
- Gynækologisk ambulatorium
- Medicinsk Afdeling, nefro amb
- Kirurgisk endoskopi 08-4

I alt ca. 40.

Sjællands Universitetshospital

- Anæstesi-pleje
- Opvågning
- Centraloperationsafdeling
- COP - Anæstesiologisk
- Anæst - Anæstesiologisk
- 112- Anæstesiologisk
- Dag.kir -Anæstesiologisk
- ØNH OP
- ANH AMB
- Afdelingsledelse
- Medicinsk, Køge
- Sengeafs/amb. MY - Hæmatologi - Roskilde
- Øjenafdelingen
- Urologisk, Ambulatorie
- Klinisk Onkologisk Afd. og Palliative Enheder
- SUH, Kardiologisk Afdeling
- Kirurgisk Afdeling
- Dialysen
- Lungemed amb
- 892, inf med
- 872, nefro
- Lungemed amb
- Forskning
- Klinisk Fysiologisk Nuklearmedicinsk afd.

I alt ca. 100.

Region Hovedstaden:

Bispebjerg og Frederiksberg hospital

- Anæstesiologisk afdeling Z
- Barselsgangen

I alt ca. 10.

Amager og Hvidovre hospital

- Medicinsk afdeling
- Akutklinikken
- Dag. Kir 141
- Gastro - COP

- Gyn.obs. 752
- Gyn.obs. 414/537
- Ort.kir. 754
- Anæstesi 440

I alt ca. 50.

Rigshospitalet

- HOC- 6013
- HOC - 7014
- HOC - 7023
- HOC - 7013
- HOC - 6052
- Afdeling for børn og unge
- Afdeling for børn og unge med kræft
- CKO - BEOP2044
- CKO - 2044
- CKO - 2043
- CKO - opvågning 2042
- Afd for Blodsygdomme
- Afdeling for Hjerne og Nervesygdomme, afsnit 707 4
- HOC - 6023
- HOC - ITA 4131

I alt ca. 60.

Herlev og Gentofte Hospital

- Afdeling for Urinvejssygdomme
- Afdeling for Brystkirurgi
- Afdeling for Hjertesygdomme
- Afdeling for Kræftbehandling
- Akutmodtagelsen
- Afdeling for Kvindesygdomme, Graviditet og Fødsel

I alt ca. 40.

Region Nordjylland:

Aalborg Universitetshospital

- Lungemedicinsk Afdeling
- Nyremedicinsk Afdeling
- Opvågningen klinik ABK
- Plastik- og mammakirurgi
- Sterilcentralen

I alt ca. 50.

Region Midtjylland:

Regionshospitalet Horsens

- Bedøvelse, operation og Intensiv

I alt ca. 1.

Psykiatrien, Region Midtjylland

- Afdeling for Psykose, Skejby
- Ambulatorium for psykotiske lidelser

I alt ca. 5.

Hospitalenheden Vest

- Anæstesi, Perioperativt Afsnit (SR_ 1418)
- Børn og Unge Afsnit (SR_2313)
- HJSY, Hjerteklinik Herning (SR_0320)
- Røntgen, Plejen Holstebro (SR_2732)
- Anæstesi, Operationsafsnit Herning (SR_ 1424)
- Anæstesi, Anæstesiafsnit Herning (SR_ 1420)
- MEDC, MM, Medicinsk modtageafsnit (SR_ 0545)
- MEDC, M3, Med. sengeafsnit (SR_0536)
- MEDC, Nyremedicinsk dagafsnit (SR_0544)

I alt ca. 50.

Hospitalenheden Midt

- Regionshospitalet Hammel Neurocenter
- Center for Planlagt Kirurgi, Silkeborg

I alt ca. 60.

Aarhus Universitetshospital

- Blodsygdomme, klinik 1 og 2
- Klinik for kikkertundersøgelser
- B & 03 Dagkirurgisk afsnit 1
- Hjertesygdomme Laboratorium 2
- Kræftafdelingen
- Dagkirurgi 4
- Blodsygdomme Transplantationsafsnittet
- Kræftafdelingen Klinik D
- B & 01 Syd
- Mave- og tarmkirurgi, nedre
- Neurologisk Klinik
- DKA2

I alt ca. 102.”

Der er fremlagt navnelister for alle arbejdsnedlæggelserne.

Medieomtale mv.

Af artikel den 9. september 2021 fra dr.dk med titlen ”Arbejdsretten har beordret dem tilbage på arbejde – men flere sygeplejersker vil fortsætte ulovlige strejker” fremgår bl.a.:

”- Vi fortsætter, indtil politikerne tager hånd om problemet, siger sygeplejerske Luca Pristed til P1 Orientering. Han udtaler sig på vegne af de sygeplejersker, der har nedlagt arbejdet på Rigshospitalet.

- Jeg ved, at der er et nyt hospital i næste uge, der overtager arbejdsnedlæggelsen, og et nyt hospital ugen efter.

Hvis sygeplejerskerne fortsætter arbejdsnedlæggelserne, kan det få endnu større konsekvenser, fortæller Bent Greve.

- De kan få større bod, og i sidste ende kan de blive fritstillet. Det vil sige, at i virkeligheden kan arbejdsgiverne sige til dem, at de ikke vil bruge dem længere ude på sygehusene.

Men udsigten til bod eller fritstilling er ikke noget, som vil få sygeplejerskerne til at stoppe arbejdsnedlæggelserne, siger Luca Pristed.

- Vi er klar på at betale bod, og hvis de vil fritstille os, er vi klar på det. Det her går ikke udover os, det går udover patienterne. Og hvis politikerne ønsker det, så er det deres ansvar, ikke vores, siger han.”

Af artikel i Kristeligt Dagblad den 13. september 2021 med titlen ”Jeg gik ind i faget for menneskers skyld”, som er angivet som et interview med Luca Pristed, talsmand for ulovligt strejkende sygeplejersker, fremgår bl.a.:

”Hvordan foregår jeres nuværende strejke?

Her på Rigshospitalet har vi strejket en time ad gangen mandag, tirsdag og onsdag. Der er stadig et akutberedskab. I denne uge er der så et andet hospital, der overtager strejken.

Er det ikke kritisabelt, at I fortsætter strejken?

Vi gør det for at sætte fokus på, at problemet ikke er løst. Det her er et råb om hjælp.”

Af artikel fra dr.dk den 26. september 2021 med titlen ”Chefforhandler for regionerne: Nu skal sygeplejerskerne have mere i løn – og regeringen skal betale” fremgår bl.a.:

”Sygeplejerskerne fik et stort hul i strejkekassen ud af at strejke i ti uger.

Men nu kommer deres modstander i overenskomstforhandlingerne, Anders Kühnau (S), formand for Region Midt og for Danske Regioners løn- og praksisudvalg, dem i møde.

...

- Jeg mener, at det er nødvendigt, at udover at vi giver dem en rimelig løn for at lave ekstra arbejde under de her krisesituationer, så bliver vi også nødt til at sende et klart signal til dem, at der også er en lønstigning i vente på den anden side af en lønkomite, som vi nedsætter meget snart, siger Anders Kühnau, der ligesom de øvrige regionsrådspolitikere er på valg tirsdag 16. november.

Er det her noget, du siger, bare fordi der er stemmer i det?

- Nu skal man ikke holde op med at sige nogle ting, bare fordi der er valg, og jeg bliver nødt til at sige, når der er en alvorlig situation. Det er ikke kun mig, der siger det. Det er også vores sundhedsminister, der er ude og påpege, at vi har en potentiel meget alvorlig situation i vores sundhedsvæsen. Alle, der beskæftiger sig med sundhedsvæsenet, kan se, at vi er ved at være helt i knæ, siger han.”

Af artikel bragt på ekstrabladet.dk den 7. oktober 2021 med titlen ”Afslører sygeplejerskernes strejkeplan” fremgår bl.a.:

”Mens Arbejdsretten torsdag igen har pålagt sygeplejerskerne at normalisere arbejdet, kæmper flere sygeplejersker fortsat imod.

Ekstra Bladet kan således løfte sløret for den strejkeplan, der løber frem til starten af november.

Selvom sygeplejerskerne 27. august blev tvunget tilbage på arbejde efter regeringens lovindgreb, har en gruppe holdt fast i strejkerne.

Arbejdsretten har flere gange påbudt det utilfredse sundhedspersonale at gå i arbejde, ligesom de overenskomststridige strejkende har fået samme påbud blandt andet med en bod på 86 kroner i timen. Alligevel fortsætter strejkerne landet over.

Konstant pres

Kravet er højere løn, lyder det fra Luca Jonathan Pristed, der er talsperson for dem, der organiserer strejkerne, og som bekræfter, at seneste udmelding fra Arbejdsretten ikke ændrer noget.

- Nej, det gør det ikke.

- Politikerne skal frigøre nogle ressourcer. De må frigøre midler til at hæve grundlønnen, siger han.

- Vi ønsker at holde et konstant pres på politikerne, så de indser, at der skal ske en forskel. Og vi kan ikke vente til næste overenskomst.

På spørgsmålet om, hvorfor sygeplejerskerne ikke venter til næste overenskomst, svarer han:

- Strejkevåbnet er det eneste, vi har. Og når der så kommer et lovindgreb, spiller den danske model fallit. Vi er nødt til at tænke ud over den danske model.

Bliver ved

- Det danske sundhedsvæsen er ved at brænde sammen. Vi er nødt til at gøre noget. Man kan allerede se nu, at sengepladser begynder at lukke, at operationer udskydes, og at der er problemer med at ansætte sygeplejersker. Den eneste grund til, at det hænger sammen, er, at sygeplejerskerne arbejder langt mere, end de skal.

Konkret organiseres strejkerne uden om fagforeningen Dansk Sygeplejeråd, ligesom til-lidsfolk heller ikke er inde over. Centralt planlægges strejkerne gennem en gruppe på Facebook, og derefter oprettes lokale grupper for de enkelte hospitaler. På Rigshospitalet har gruppen mere end 1000 medlemmer, lyder det.

Luca Jonathan Pristed fortæller, at når strejkeplanen løber ud i uge 44, er planen at starte forfra.

- Vi bliver ved, siger han.

Her er strejkeplanen

Alle strejker foregår fra klokken 7.45 til 8.45.

Uge 38

Hvidovre Hospital

Mandag, tirsdag og onsdag

Uge 39

Kolding/Vejle Sygehus

Mandag

Roskilde Hospital

Tirsdag og onsdag

Uge 40

Amager Hospital

Mandag, tirsdag og onsdag

Esbjerg, Grindsted, Brørup sygehuse

Torsdag

Uge 41

Nykøbing Falster Sygehus

Mandag og tirsdag

Uge 42

Ferie

Uge 43

Køge Sygehus

Mandag, tirsdag og onsdag

Uge 44

Odense Universitetshospital

Mandag, tirsdag og onsdag

Svendborg

Torsdag og fredag”

Af opslag den 25. oktober 2021 om landsomfattende arbejdsnedlæggelser den 3. november 2021 fremgår bl.a.:

”Er du også BEKYMRET for sundhedsvæsenet?

Invitation

Er du sygeplejerske, læge, jordemoder, fysioterapeut, social- og sundhedsass./hjælper, diætist, ergoterapeut, portør, patient, pårørende, eller noget helt andet, med forbindelse til sundhedsvæsenet – så inviteres du hermed til at råbe op om vores bekymring for landets sygehuse.

3. nov.

7.45 – 8.45.

Her mødes vi på SAMTLIGE AF LANDETS HOSPITALER og holder møde foran hospitalets hovedindgang, for at vise at vi forsøger at tage ansvar for patienternes sikkerhed og personalets arbejdsvilkår.

Ledende personale er også inviteret – hvis I tør? For vi, der er på gulvet ved godt, at I er ligeså bekymrede for personalets vilkår og patientsikkerheden som vi er.

Vel mødt – lad os vise politikerne, at vi vil have dem til at OVERTage ansvaret NU!

Kampgejstlige hilsner

Rigshospitalets repræsentanter fra

Den Landsdækkende Styregruppe for Arbejdsnedlæggelser”

Af artikel den 31. oktober 2021 i Randers Amtsavis med titlen ”Kühnau vil samle hele det nye regionsråd om fælles løsning for sygehusene” fremgår bl.a.:

”Sygeplejerskers løn og vilkår

Sygeplejerskerne er lige nu frustrerede over at have kæmpet forgæves for en bedre løn, og det forstår Anders Kühnau, der faktisk var chefforhandler for regionerne under konflikten, godt.

- Vi ville faktisk gerne have givet sygeplejerskerne mere i løn, men kunne ikke komme igennem med det, da det blev afvist af lønmodtagerorganisationerne, som ikke kunne acceptere, at sygeplejerskerne fik større lønstigninger end andre faggrupper i det offentlige, siger Anders Kühnau og fortsætter: - Jeg mener stadig, at bedre løn og arbejdsvilkår til plejepersonalet er den eneste vej frem, hvis vi fortsat skal kunne rekruttere og fastholde sygeplejersker og sosu-assistenten.

- En så eklatant mangel på arbejdskraft inden for et så vigtigt område bør være argument nok for at prioritere en højere løn, mener han.”

Parternes argumentation

Klager har anført navnlig, at de overenskomststridige arbejdsnedlæggelser, der blev påbegyndt den 30. august 2021, har haft et meget betydeligt omfang. I perioden frem til og med

den 3. november 2021 har der været arbejdsnedlæggelser på 30 dage fordelt på de fem regioner. I den landsdækkende aktion den 3. november 2021 deltog 981 personer, der nedlagde arbejdet i sammenlagt 988 timer. Der er tale om nøje planlagte og koordinerede aktioner, der står i systematisk sammenhæng med hinanden, og de finder sted på et følsomt driftsområde med samfundskritiske funktioner. Aktionerne fortsatte i perioden fra og med den 8. oktober til og med den 3. november 2021, selv om der i tiden forinden adskillige gange var givet pålæg i Arbejdsretten om at bringe arbejdsnedlæggelserne til ophør og pålagt skærpet bod på 86 kr. På den baggrund bør der for deltagelse i de systematiske og koordinerede overenskomststridige arbejdsnedlæggelser i denne periode fastsættes en bod, der er yderligere skærpet i forhold til standardsatsen på 86 kr. De strejkende sygeplejersker er tilsyneladende ligeglade med Arbejdsrettens afgørelser, og et løntræk for én time og en skærpet timebod på 86 kr. har ikke kunnet få sygeplejerskerne til at ophøre med arbejdsnedlæggelserne. Sygeplejerskerne misligholder bevidst deres forpligtelser i ansættelsesforholdet vel vidende, at deres arbejdsgiver af driftsmæssige grunde ikke kan udøve retorsion hverken kollektivt eller individuelt. Situationen adskiller sig fra den, der forelå i Arbejdsrettens dom af 29. februar 2000 i sag 1999.456 og sag 1999.685, hvor der var tale om en almindelig privat industrivirksomhed med sædvanlige retorsionsmuligheder. For perioden fra og med den 8. oktober til og med den 3. november 2021 bør der fastsættes en bod på 152 kr. for hver påbegyndt time, den aktionerende har deltaget i arbejdsnedlæggelser. En sådan bod svarer til satsen for bøder til tjenestemænd på samme lønniveau, hvis denne beregnes forholdsmæssigt pr. time. Med en timebod af denne størrelse vil der være sammenhæng mellem bodsniveauet, aflønningen og konflikten karakter, herunder at regionerne – til forskel fra hvad der ville være gældende på det private overenskomstområde – reelt set står uden mulighed for at søge arbejdsnedlæggelserne bragt til ophør ved retorsionsskridt. Den særligt skærpede bod blev varslet af klager den 7. oktober 2021 og fremgår af Arbejdsrettens retsbog for denne dag. Den kan derfor finde anvendelse på de arbejdsnedlæggelser, der er omfattet af denne sag.

Indklagede har anført navnlig, at der hverken er praksis eller særligt grundlag for klagers påstand om en yderligere skærpelse af en allerede skærpet bod. En sådan yderligere skærpelse af boden er uden fortilfælde i Arbejdsrettens praksis, og Arbejdsretten har både i dom af 15. juni 1989 (sag 88.333 og sag 88.394) og i dom af 29. februar 2000 (sag 1999.456 og sag 1999.685) afvist at indføre en yderligere skærpelse af den i forvejen skærpede bod for arbejdsnedlæggelser, der fortsætter efter gentagne pålæg i Arbejdsretten. Bodstaksterne har

gennem årene været reguleret efter lønudviklingen gennem Arbejdsrettens praksis, herunder efter aftale mellem hovedorganisationerne. Arbejdsretten har fulgt de faste bodstakster – almindelig bod og skærpet bod – uanset om den overenskomststridige arbejdsnedlæggelse er sket på et offentligt eller privat overenskomstmråde, og uanset varigheden og omfanget af arbejdsstandsningen. Dette gælder, uanset hvor mange pålæg der tidligere i forløbet er givet i Arbejdsretten. Bodstaksterne er senest reguleret i 2018 ved en aftale mellem DA og LO (nu FH), hvor den sædvanlige bod er fastsat til 56 kr. for faglærte og den skærpede bod til 86 kr. Der er ikke grundlag for at behandle arbejdsnedlæggelser på det offentlige overenskomstmråde på en anden måde end arbejdsnedlæggelser på det private overenskomstmråde. Der findes også sårbare virksomheder på det private område, hvor retorsion fra arbejdsgivers side ikke er en reel mulighed. Selv om sygeplejerskernes arbejdsnedlæggelser er overenskomststridige, viser de udtalelser, som regionsrådsformand Anders Kühnau er fremkommet med, at der er en anerkendelse af, at sygeplejerskernes baggrund for at aktionere er reel og alvorlig. Tjenestemandsrettens bødesystem finder ikke anvendelse for overenskomstansatte, og den måde, arbejdsnedlæggelser på tjenestemandsområdet sanktioneres på, kan ikke overføres til overenskomstansatte. Hvis Arbejdsretten mod forventning måtte komme til, at der er grundlag for at udmåle en særlig skærpet bod, kan det kun ske med virkning for fremtiden og ikke med virkning for de arbejdsnedlæggelser i perioden fra den 8. oktober til og med den 3. november 2021, der er omfattet af denne sag.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

Denne sag drejer sig om overenskomststridige arbejdsnedlæggelser i perioden fra og med den 8. oktober 2021 til og med den 3. november 2021. Forud for disse arbejdsnedlæggelser var der gentagne gange givet pålæg i Arbejdsretten om at genoptage arbejdet og at holde det normaliseret, ligesom der var pålagt bod først på 56 kr. pr. time og senere gentagne gange skærpet bod på 86 kr. Der var givet pålæg i Arbejdsretten den 9. september, den 16. september, den 23. september, den 30. september, den 7. oktober og den 14. oktober 2021. Arbejdsnedlæggelserne den 11. og 12. oktober 2021 fandt sted, efter at der fem gange var givet pålæg i Arbejdsretten, og de efterfølgende arbejdsnedlæggelser skete, efter at der seks gange var givet pålæg i Arbejdsretten, ligesom der i Arbejdsretten gentagne gange var udmålt skærpet timebod på 86 kr.

Det kan således konstateres, at de gentagne pålæg om at holde arbejdet normaliseret og gentagne pålæg af skærpet bod på 86 kr. pr. strejketime ikke førte til, at arbejdsnedlæggelserne ophørte.

Twisten i sagen angår, om de sygeplejersker, der har deltaget i overenskomststridige arbejdsnedlæggelser i perioden fra og med den 8. oktober 2021 til og med den 3. november 2016, som påstået af indklagede, skal pålægges den sædvanlige skærpede bod på 86 kr. for hver strejketime, eller om de, som påstået af klager, skal pålægges en særlig skærpet bod for hver strejketime på 152 kr., subsidiært på et mindre beløb, men større end 86 kr.

I det gældende bodssystem vedrørende overenskomststridige arbejdsnedlæggelser, der anvendes af Arbejdsretten, er der fastsat faste takster for henholdsvis den almindelige timebod (p.t. 56 kr. for faglærte) og den skærpede timebod (p.t. 86 kr.), der anvendes ved fortsat arbejdsnedlæggelse efter pålæg i Arbejdsretten om at bringe arbejdsnedlæggelsen til ophør. Det fremgår af Arbejdsrettens praksis, at bodstaksterne er fastsat ud fra, at der bør være en sammenhæng mellem lønniveauet og bodsbeløbenes størrelse. De faste takster sikrer, at systemet er forudsigeligt og let at administrere. Der er ikke fastsat en takst for en særlig skærpet timebod for arbejdsnedlæggelser, der fortsætter efter gentagne pålæg i Arbejdsretten. I disse tilfælde anvendes den sædvanlige takst for den skærpede timebod (p.t. 86 kr.), medmindre Arbejdsretten i det konkrete tilfælde finder grundlag for at fastsætte et andet bodsbeløb.

I hidtidig arbejdsretspraksis er der ikke eksempler på, at Arbejdsretten under henvisning til antallet af forudgående pålæg har fundet grundlag for bodsskærpelse ud over, hvad der følger af de sædvanlige takster. I den sag, der blev afgjort ved Arbejdsrettens dom af 29. februar 2000 (sag 1999.456 og sag 1999.685), påstod klager, at de strejkende medarbejdere skulle betale en særlig skærpet bod under hensyn til et stort antal kortvarige arbejdsnedlæggelser gennem en længere periode trods tre pålæg i Arbejdsretten og med et betydeligt økonomisk tab for virksomheden til følge. Med henvisning til Arbejdsrettens dom af 15. juni 1989 (sag 88.333 og 88.394), hvor retten ikke havde fundet grundlag for at indføre en særlig skærpet bodssats for arbejdsnedlæggelser, der fortsætter, efter at der for anden gang i Arbejdsretten er givet pålæg om at genoptage arbejdet, fandt Arbejdsretten, ”at der heller ikke i denne sag i det af klagerne anførte er grundlag for bodsskærpelse ud over, hvad der følger af de sædvanlige takster.”

På den baggrund finder Arbejdsretten, at der – uanset arbejdsnedlæggelsernes betydelige omfang og systematiske karakter – ikke i det foreliggende tilfælde er tilstrækkeligt grundlag for at fravige det klare udgangspunkt, hvorefter det er den sædvanlige skærpede timebod på for tiden 86 kr., der anvendes ved fortsat arbejdsnedlæggelse også efter gentagne pålæg i Arbejdsretten. Det bemærkes herved, at bødesanktioneringen af tjenestemænd, der ulovligt nedlægger arbejdet, må ses i sammenhæng med de særlige rettigheder og pligter, der gælder for tjenestemænd i deres ansættelsesforhold, og at den derfor ikke kan anvendes som vejledning for, hvor stor en bod overenskomstansatte medarbejdere skal pålægges, hvis de i strid med fredspligten i overenskomstperioden nedlægger arbejdet. Endvidere finder Arbejdsretten, at det forhold, at der er tale om et følsomt driftsområde med samfundskritiske funktioner, hvor regionerne som arbejdsgivere ikke har nogen reel mulighed at tage andre retlige skridt med henblik på at få arbejdet normaliseret, ikke kan føre til, at sygeplejerskerne pålægges en højere skærpet bod end den, som overenskomstansatte på andre områder ville blive pålagt i tilfælde af fortsatte arbejdsnedlæggelser efter gentagne pålæg i Arbejdsretten.

Som følge af det anførte tager Arbejdsretten indklagedes påstand til følge, således at de pågældende sygeplejersker hver skal betale en bod på 86 kr. for hver time, de har deltaget i arbejdsnedlæggelser fra og med den 8. oktober til og med den 3. november 2021.

T h i k e n d e s f o r r e t :

De på bilag 9-15 og 24-41 nævnte medlemmer af Dansk Sygeplejeråd skal til Regionernes Lønnings- og Takstnævn hver betale en bod på 86 kr. for hver time, de har deltaget i arbejdsnedlæggelser fra og med den 8. oktober til og med den 3. november 2021.

I sagsomkostninger skal Regionernes Lønnings- og Takstnævn inden 14 dage efter afsigelsen af denne dom betale 5.000 kr. til Arbejdsretten.

Poul Dahl Jensen